

INFORMÁCIA PRE DOTKNUTÚ VEREJNOSŤ

(V zmysle § 15 Zákona NR SR č. 128/2015 Z.z o prevencii závažných priemyselných havárií)

Vypracoval: Ing. Oliver Bartolen*
Špecialista na prevenciu závažných priemyselných havárií
OLBA, s.r.o.
Autorizovaná osoba – 003/2008/AUT-3.2

Schválil: Ing. Róbert Domonkoš*
Generálny riaditeľ

Nováky, august 2022

****Táto verzia dokumentu z titulu GDPR neobsahuje podpisy ani odtlačky pečiatok zodpovedných osôb. Podpísaný originál dokumentu sa nachádza u prevádzkovateľa.***

SLOVECA,
Sasol Slovakia, spol. s r.o.

1. Názov a adresa podniku

SLOVECA, Sasol Slovakia, spol. s r. o.
Závod Nováky
M. R. Štefánika 1, 972 71 Nováky
Tel.: 046 / 546 1204
Fax: 046 / 546 1144

2. Obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa

SLOVECA, Sasol Slovakia, spol. s r. o.
Mostová 2, 811 02 Bratislava
Tel.: 02 / 544 30 219
Fax: 02 / 544 30 315
IČO 313 29 471
Ing. Róbert Domonkoš, generálny riaditeľ
e-mail: robert.domonkos@sk.sasol.com

3. Informácia o splnení požiadaviek podľa § 5

Podnik je zaradený do kategórie „B“, pretože množstvá nebezpečných látok (ďalej len NL) presahujú prahové hodnoty v zmysle prílohy zákona. Prevádzkovateľ existujúceho podniku na základe výsledkov aktualizácie kategorizácie zaslal v zmysle § 5 zákona Okresnému úradu v sídle kraja v Trenčíne písomné oznámenie o zaradení svojho podniku.

Podnik má vypracovanú zákonom predpísanú dokumentáciu:

- Posúdenie rizika,
- Program prevencie ZPH,
- Bezpečnostný riadiaci systém,
- Vnútorý havarijný plán,
- Bezpečnostnú správu.

Táto dokumentácia obsahuje riadiace, technické a prevádzkové informácie o rizikách vzniku závažnej priemyselnej havárie (ďalej len ZPH) a opatreniach na ich vylúčenie alebo zníženie.

Kontrolu dodržiavania ustanovení zákona vykonáva Slovenská inšpekcia životného prostredia spoločne so zástupcami orgánov štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, civilnej obrany, ochrany zdravia, životného prostredia, inšpektorátu práce. Predmetom kontroly je preverenie informácií uvádzaných v predpísanej dokumentácii, preverenie plnenia opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na ochranu pred požiarmi, ochranu životného prostredia, dodržiavanie podmienok manipulácie s nebezpečnými látkami a ich skladovania v podmienkach podniku a na zabezpečenie úloh súvisiacich s civilnou ochranou obyvateľstva.

4. Informácia o súčasnej činnosti podniku

Podnik SLOVECA, Sasol Slovakia s.r.o. závod Nováky sa nachádza v priemyselnom areáli FORTISCHEM a. s., ktoré skladujú a dodávajú pre podnik niektoré kľúčové suroviny (etylénoxid, propylénoxid) a energie.

V podniku sa realizuje výroba chemických výrobkov - vývoj, výroba a spracovanie tenzidov a tenzioaktívnych oxiránových kondenzátov, ich derivátov alebo zmesí a podobných výrobkov pre detergenty, textilný, papiernický, cukrovarnícky a kožiarsky priemysel, ako aj priemyselné obchodné aktivity pre horeuvedené činnosti.

Závod Nováky pozostáva z výrobných jednotiek so skladovaním surovín a výrobkov, poloprevádzky a administratívnej budovy s laboratóriami.

Hlavným výrobným uzlom je alkoxylačná jednotka švajčiarskeho výrobcu fy BUSS, malé množstvá vyvíjaných a špeciálnych produktov sa pripravujú v poloprevádzkových a laboratórnych zariadeniach.

Číslo odvetvovej klasifikácie ekonomických činností: SK NACE 204 10 Výroba mydla a pracích prostriedkov, čistiacich a leštiacich prípravkov

5. Informácie o NL prítomných v podniku

V nasledovnej tabuľke je zoznam a klasifikácia NL prítomných v podniku s uvedením ich základných nebezpečných vlastností. Okrem látok uvedených v tabuľke sa v podniku nachádzajú ďalšie nebezpečné látky v podprahových množstvách, ktoré nemôžu vyvolať závažnú priemyselnú haváriu v inej časti tohto podniku (vodík, propán v tlakových fľašiach).

Názov NL	CAS/EC číslo	Klasifikácia NL podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č.1272/2008	
		Kód triedy a kategórie nebezpečnosti	Kód výstražných upozornení
Etylénoxid	75-21-8	Horľavý plyn kat. 1 Akútna toxicita kat. 3	H 220 Mimoriadne horľavý plyn H 331 Škodlivý pri vdychovaní
Propylénoxid	75-56-9	Horľavá kvapalina kat. 1 Akútna toxicita kat. 3	H 224 Horľavá kvapalina H 331 Škodlivý pri vdychovaní
Alkoholy Oktadecylamín	90604-40-3 128973-77-3 27458-92-0 112-72-1 740817-83-8 112-53-8 124-30-1 80206-82-2 931-287-9 (EC) 939-233-6 (EC)	Akútna toxicita vo vodnom prostredí kat.1 Chronická toxicita vo vodnom prostredí kat. 1 Chronická toxicita vo vodnom prostredí kat. 2	H 400 Veľmi toxický pre vodné organizmy H 410 Veľmi toxický pre vodné organizmy s dlhodobými účinkami H 411 Toxický pre vodné organizmy s dlhodobým účinkom
Alkoxyláty, ich zmesi a vodné roztoky	160901-19-9 106232-83-1 120944-68-5 120313-48-6 26635-93-8 68439-49-6 68439-50-9 127087-87-0 9004-98-2	Akútna toxicita vo vodnom prostredí kat.1 Chronická toxicita vo vodnom prostredí kat.1 Chronická toxicita vo vodnom prostredí kat.2	H 400 Veľmi toxický pre vodné organizmy H 410 Veľmi toxický pre vodné organizmy s dlhodobými účinkami H 411 Toxický pre vodné organizmy s dlhodobým účinkom

Vysvetlivky:

CAS – číslo chemickej klasifikácie podľa medzinárodného značenia

EC – číslo klasifikácie podľa európskej chemickej legislatívy

6. Všeobecné informácie o spôsobe varovania verejnosti

Výrobné a skladovacie zariadenie podniku SLOVECA, Sasol Slovakia, spol. s r.o. je umiestnené vo vnútri areálu FORTISCHEM a. s. dostatočne ďaleko od obytnej zóny a v zmysle výpočtov individuálneho a sociálneho rizika neohrozuje sídla Nováky a Zemianske Kostolány. Preto nie je vybudovaný osobitný spôsob varovania.

SLOVECA,
Sasol Slovakia, spol. s r.o.

Podnik je napojený v prípade mimoriadnych udalostí na stálu službu - pracovisko zmenového dispečera spoločnosti FORTISCHEM a. s.. Služba havarijnej odozvy je zabezpečená Závodným hasičským útvarom FORTISCHEM a. s.

7. Dátum poslednej kontroly podniku podľa § 24

Kontrolu dodržiavania zákona vykonáva koordinovaným spôsobom raz za 12 mesiacov Slovenská inšpekcia životného prostredia. Všetky údaje o podniku, vrátane dátumu vykonania kontroly, je možné si pozrieť tu: https://app.sazp.sk/SevesoPublic/PodnikDetail.aspx?Id_podnik=26.

8. Údaje o tom, kde možno získať podrobnejšie informácie v súlade s §15 ods. 8 a 9

Údaje o NL a dokumentácii pre prevenciu ZPH sú dostupné u prevádzkovateľa a na Okresnom úrade, Odbor starostlivosti o životné prostredie v Trenčíne. Zdrojom informácií je aj web <https://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/pzph-prevencia-zavaznych-priemyselných-havarii/informacny-system-pzph>

9. Všeobecné informácie týkajúce sa charakteru nebezpečenstva ZPH

Závažnou priemyselnou haváriou je udalosť, akou je závažný únik nebezpečnej látky, požiar alebo výbuch v dôsledku nekontrolovaného vývoja počas prevádzky podniku vedúci k vážnemu bezprostrednému alebo následnému ohrozeniu zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku s prítomnosťou jednej alebo viacerých nebezpečných látok.

Prevenciou závažnej priemyselnej havárie je súbor organizačných, riadiacich, personálnych, výchovných, technických, technologických a materiálnych opatrení na zabránenie vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Nebezpečenstvom je vnútorná vlastnosť nebezpečnej látky alebo fyzikálna situácia vyvolávajúca možnosť vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Rizikom závažnej priemyselnej havárie je pravdepodobnosť vzniku špecifického účinku, ku ktorému dôjde v určitom období alebo za určitých okolností.

Skladovanie je prítomnosť nebezpečnej látky v skladovacom zariadení na účely jej uskladnenia, bezpečnej úschovy alebo uchovávaní v zásobe.

Riziko ZPH sa v podniku vyskytuje pri preberaní surovín, výrobe, skladovaní a nakládke výrobkov. Aj napriek dôslednému dodržiavaniu všetkých legislatívnych a vnútropodnikových predpisov nie je možné absolútne vylúčiť úniky NL mimo technológiu a zariadenia.

K takýmto nežiaducim udalostiam môže dôjsť z dôvodu:

- ľudskej nedbanlivosti
- technickej poruchy na zariadení alebo zlyhania obsluhy
- nehody na vnútropodnikových komunikáciách
- nežiaducich vonkajších udalostiach – požiare, externá mimoriadna udalosť
- živelných pohromách (záplavy, zemetrasenia, námraza, ...)
- úmyselné poškodenie (bombový útok, sabotáž)

Tieto udalosti môžu bezprostredne vyvolať:

- Únik znečisťujúcich látok do kanalizácie FORTISCHEM a. s.
- Disperzia emisií zdraviu škodlivých/jedovatých látok do ovzdušia
- Požiar
- Výbuch

Povinnosti prevádzkovateľa pri vzniku mimoriadnej udalosti

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti je prevádzkovateľ povinný v čo najkratšom čase zaistiť:

- likvidáciu mimoriadnej udalosti

- bezpečnosť zamestnancov
- odstavenie energií (para, elektrina), výrobných zariadení a prevádzky
- vyzrozumenie a varovanie bezprostredne ohrozeného obyvateľstva

10. Informácie o splnení požiadaviek vyplývajúcich z § 8 Bezpečnostná správa

Prevádzkovateľ má vypracovanú a aktualizovanú Bezpečnostnú správu, ku ktorej vydal súhlas Okresný úrad v Trenčíne, Odbor starostlivosti o životné prostredie dňa 06. 07. 2022 Rozhodnutím č. OU-TN-OSZP2-2022/018354-014.

Platnosť súhlasu bola daná na obdobie do 01. 07. 2027, ak dotedy nenastane taká zmena zariadenia, podniku, technologického procesu, vlastností alebo množstva nebezpečných látok, ktorá by mohla mať významný vplyv na riziko závažnej priemyselnej havárie, alebo, ak to vyplynie z nových technických poznatkov v oblasti bezpečnosti, najmä z analýzy závažných priemyselných havárií a havarijných stavov alebo z nových závažných skutočností a poznatkov z oblasti hodnotenia rizík.

Bezpečnostnú správu prevádzkovateľ prehodnocuje a aktualizuje, ak je to potrebné, pred vykonaním zmeny a informuje okresný úrad v sídle kraja.

11. Informácie o plnení povinností vyplývajúcich z osobitného predpisu a informácia o postupe základných zložiek integrovaného záchranného systému

Tieto opatrenia sú obsiahnuté vo Vnútorom havarijnom pláne podniku. Prevádzkovateľ má vypracovaný Vnútorý havarijný plán pre zdolávanie a likvidáciu ZPH ako aj Plán preventívnych opatrení - havarijný plán pre vody. V rámci systému havarijnej odozvy sú vykonávané protihavarijné cvičenia a požiarne poplachy.

Havarijný plán stanovuje postupy jednotlivých zložiek záchranného systému pri realizácii záchranných, lokalizačných a likvidačných prác a opatrení na ochranu ľudí a majetku v prípade vzniku závažnej priemyselnej havárie.

Ďalšie údaje o opatreniach na elimináciu účinkov mimoriadnych udalostí v prípade ich vzniku sú obsiahnuté v dokumentácii zdolávania požiarov Závodného hasičského útvaru FORTISCHEM a. s., ktorý na základe uzatvoreného zmluvného vzťahu zabezpečuje pre prevádzkovateľa výkon služby havarijnej odozvy, t.j. služby na vykonávanie rýchleho a účinného zásahu pri vzniku závažnej priemyselnej havárie podľa § 12 zákona.

12. Informácie z Plánu ochrany obyvateľstva

Spôsob varovania obyvateľstva pri vzniku ZPH a poskytovanie informácií V prípade vzniku závažnej priemyselnej havárie, ktorej účinky by mohli mať dosah na obyvateľstvo, prípadne ohroziť zdravie a životy obyvateľov, životné prostredie a majetok, budú občania vyzrozumení varovným tónom sirény a slovnou informáciou v mestskom rozhlase (opis udalosti, pokyn a informácie obyvateľov).

Signál varovania je vyhlasovaný nasledovne:

• všeobecné ohrozenie	2-minútový kolísavý tón
• ohrozenie vodou	6-minútový stály tón
• koniec ohrozenia	2-minútový stály tón

V prípade zlyhania varovného signálu sirény alebo rozhlasového vysielania budú ohrozených obyvateľov informovať zložky ministerstva vnútra pomocou megafónov.

Ako sa správať v prípade vzniku ZPH

Všeobecne platné pokyny:

- zachovať pokoj, nepodliehať panike
- oznámiť udalosť na **tiesňové telefónne číslo 112**
- riadiť sa pokynmi pracovníkov záchranných zložiek, orgánov samosprávy a štátnej správy

- okamžite opustiť ohrozený priestor, ak je to možné, pred odchodom z objektu ukončiť činnosť s otvoreným ohňom, vypnúť elektrické a plynové spotrebiče

Pri možnom úniku nebezpečnej látky do ovzdušia:

- nezdržiavať sa v ohrozenom priestore a ani na otvorenom priestranstve
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu
- zotrvať v miestnosti odvrátenej od smeru vetra a s čo najmenším počtom okien
- počkať na ďalšie pokyny kompetentných orgánov
- sledovať vysielanie miestneho rozhlasu a iných masovo komunikačných prostriedkov
- zachovať klud, neopúšťať ochranné priestory do času vydania pokynov na ich opustenie

Pri požiari:

- urýchlene opustiť miesto požiaru
- nezdržiavať sa v ohrozenom priestore a ani na otvorenom priestranstve
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu

Pri výbuchu:

- okamžite sa vzdialiť do bezpečnej vzdialenosti
- vyhľadať úkryt v budovách, uzatvoriť okná a dvere, nevetrať, vypnúť ventiláciu a klimatizáciu
- vyčekať na ďalšie pokyny kompetentných orgánov
- zachovať klud, neopúšťať ochranné priestory do času vydania pokynov na ich opustenie

Prvá pomoc:

- bez ohrozenia vlastného života pokúsiť sa zistiť, čo sa stalo
- postihnutú osobu čo najrýchlejšie vyvieť zo zamoreného priestoru
- ak postihnutý nie je pri vedomí, poskytnúť umelé dýchanie
- zabezpečiť postihnutému teplo, klud
- privolať rýchlu zdravotnú pomoc

JE DÔLEŽITÉ BYŤ INFORMOVANÝ

Informácia, ktorú týmto poskytujeme obyvateľstvu dotknutých obcí, je poučením ako sa zachovať a konať v prípade, keby nastala taká porucha alebo udalosť v podniku, ktorá by sa mohla prejaviť aj mimo jeho hraníc a spôsobila by závažnú priemyselnú haváriu v jeho okolí. Je tiež dostupná na stránke: <https://www.sasolslovakia.com/k-stiahnutiu/>.